

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Ipreensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Cap. I. Ostenditur tertia non affecta, sed ex lansenij volumine in sensu
obvio ritè excerpta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

LIBER QUARTUS

De Tertiâ Jansenianâ Africani Solis
fulgore perstrictâ: Ad merendum &
Demerendum in statu naturæ lapsæ
non requiritur libertas à necessitate, sed
sufficit à Coactione.

CAPUT PRIMUM.

*In quo ostenditur propositio tertia non
afficta, sed ritè excrpta quoad sensum
obvium ex imis Janseniani volu-
minis visceribus.*

SECTIO PRIMA.

*An Jansenius admiserit in naturæ lapsæ Via-
toribus omnibus libertatem contradic-
tis immunem à necessitate voluntariâ
immutabili?*

Cornelii Jansenii vindices, Pontifi-
cias adversum hanc tertiam propo-
sitionem Constitutiones se evertisse
autumant, si ostenderint Jansenium
admisissile in Viatoribus omnibus na-
turæ lapsæ libertatem contradictionis reperi-
dum merentur ac demerentur. Sed tam irritò

322 LIBER QUARTUS

conatu, quam cassò effectu id evincere ex eo nituntur. Aliud namque est hujusmodi libertatem in merentibus reperiri, aliud eam non requiri. Nam Pelagiani non eō titulō fuissent erroris exfortes, si gratiam ad benè vivendum admisissent dari, sed negassent eam ad benè vivendum requiri.

*Ians. l. 6.
de Grat. Chr.
Salv. c. 34.
pag. 715.*

Itaque inficiandum non est Jansenium statui naturæ lapsæ aliquam libertatem contradictionis concedere: *Hominum igitur viatorum*, inquit ipse, *non solum coactionis expertem esse sed etiam necessitatis immutabilis voluntariae*, hoc est, eam ad utrumque indifferentem esse cum Augustino, & Patribus, & Catholica fide fatemur perlibenter. Et alibi: *Quæres fortassis, utrum igitur nulla indifference sive contrarietas sive contradictionis sit in libero voluntatis arbitrio post peccatum, quamdiu in mortalitate vivimus?* Si enim non adest indifference contrarietas, quomodo possumus hic semper bene & male vivere? Si non adest indifference contradictionis, quomodo ergo dicitur: *Qui potuit transgreedi et non est transgressus, facere mala et non fecit?*

L. 8. c. 20.

pag. 269.

pag. 870.

Respondetur, inquit, quamdiu hic vivimus sive in infidelitate ante gratiam, sive sub gratia, indifference ad contraria, hoc est ad volendum faciendumque bonum & malum semper in esse libero arbitrio. Et infra: *dicimus igitur liberum arbitrium quantumcumque vehemenii atque efficacie gratiae delectatione preventum atque determinatum ad faciendum bonum, auctu tamē posse bonum non tantum non facere, sed etiam malum.*

Verum est istud non quidem in sensu composito, ut vulgo dici solet, sed in sensu diviso. Et hoc confirmat ex Concilio Tridentino. Et libro 3. cap. 15. Hominibus Viatoribus boni possibilitatem tribuit, quæ in diabolo denegat. Nam primò remotissimè dicit: *Hominem posse bonum velle & agere*

DE PROPOSITIONE III. 323

agere propter liberi arbitrij flexibilem facultatem ad bonum & malum. Hæc potestas, inquit, in natura nuda liberi arbitrij quamdiu ad malum faciendum per supplicium æternæ damnationis nondum obduruit. Sic ergo soli Dæmones ac damnati dicuntur non amplius posse credere, sperare diligere, bene facere, juxta illud Augustini., Neque ipse diabolus habet liberum arbitrium ad bene faciendum, sed ad maximam malevolentiam pœnâ sui sceleris obdurate.

pag. 336.

S. August.
Epist. 107.

SECTIO II.

Lansenium non requisivisse ad meritum, demeritumque libertatem contradictionis in statu naturæ lapsæ, ostenditur ex l. 4. de statu nat. lapsæ c. 24. & 25.

In primis de lapsis dæmonibus, quibus libertas contradictionis non suppetit, afferit: Eos lex æterna non blasphemandum, non superbiendum, non invidendum &c. infatigabiliter jubet, & eos contra legem istam peccare nemo sanè mentis diffidēri debet. Quod autem non demereantur superbiendo (quod omittere non possunt) non in defectum libertatis ad demeritum requisitæ, sed in statum refundit hisce verbis: *Quamvis novarum pœnarum demeritum, ratio & stabilitas illius status impedit.*

Deinde ad Angelos beatos descendit, quibus afferit juxta Scholasticorum placita contradictionis indifferentiam tribui, sed Augustino minus caram idoneamque esse ad Pelagianorum tela retundenda: quia numquam ad inveniendam, demonstrandamque arbitrii libertatem in peccantibus in has angustias sese conjecit, vel à Pelagianis pag.

X 2 pec-

324 LIBER QUARTUS

peccandi necessitatem oppugnantibus coarctatus fuit. Nemo autem, nisi Hospes in Augustini pomariis, nescius est Pelagianos libertatem ad meritum demeritumque necessarium postulasse, cui fatalem aiebant necessitatem immutabilem, quæ propriè necessitas dicitur; adeoque ex mente Jansenii coarctatus non fuerit Augustinus, modò essentiam libertatis ostenderent in libertâ voluntariâ sartam-tectam poneret.

Ibid. Et hoc ipsum Jansenius sat indicat exerte dicens: *Nam si ve talis libertas (contradictionis aut contrarietatis) adsit, sive non adsit, EAM Augustinus NIHIL OMNINO CURAT... Sed ei abunde satis est quod peccator... Sciens & prudens plena voluntate feratur in malum, sive ab istâ diligendi mali necessitate se expedire possit sive non possit.*

Itaque, auctore Jansenio, Augustinus non curavit necessitatem ullam, modò voluntaria sit, licet immutabilem, qualis est Dæmonum, ut peccati demeritum, staret in viatoribus; qui proindè idem sensit, quod Augustinum sensisse, licet perperam, existimavit. Omnia namque Doctorum & Scholasticorum placita de hac matteria Augustino suo adverba vel post-habuit continentem, vel ut inania despuit.

Secundò Capite 25. *ad peccati damnabilis & benè facti laudabilis rationem non requirit necessitatis evitabilitatem, sed ait necessitatem eam, ex hypothesi liberæ determinationis præviæ, abunde sufficere.* Id declarat exemplô operum Dei ad extrâ, quæ profluunt ex voluntate ejus liberâ in æternitate, sed immutabili nunc in tempore. Nam quæ Deus antè Mundi Constitutionem decrevit, in tempore mutare non potest. Exinde concludit hominem sufficienti pollere libertate ad peccati damnabilis reatum contrahendum, saltem in viâ, licet peccatum nul-

lē

DE PROPOSITIONE III. 325

lò modò vitare posset , sicut nec diabolus po-
test omissionem Amoris Dei , superbiæ , &c. eò-
quod sufficiat causam præbuisse liberam inelu-
ctabilis necessitatis. Peccati *damnabilis ratio* ,
inquit , *sicut & laudabilis benefacti ab arbitrij li-*
bertate dependet. *Fam autem secundum Recentio-*
rum etiam Theologorum sententiam , certum est
actum aliquem bonum posse esse liberum , libertate de
quâ ipsi loquuntur , quamvis ex aliquâ suppositione
jam fiat necessariob. & voluntas quæ eum producit ab
eo producendo abstinere non possit. Ut autem osten-
dat se necessitatem etiam immutabilem com-
plecti velle in causâ meriti vel demeriti , ab im-
mutabili Dei decreto consecutionem dedit :
Sic enim videmus actum divinæ voluntatis ex hy-
pothesi , quod ad eum se liberè determinaverit , non
amplius posse retractari : ex quo fit , ut quidquid
ad extra facere reipsa jam ab æterno decreverit , &
elegenter , necessarium sit , ut fiat. Sufficit enim
ad ejus libertatem , ut se liberrime se ad eum Deus
ab æterno determinaverit , cuius liberrimæ deter-
minationis semper adhuc actus liber est & semper
erit. Hanc electionis liberæ constantiam si creatura
imitetur , ut pari modò immobiliter in amore crea-
toris vel creature ad quem sese summâ libertate ,
non solum quantum ad speciem actus sed etiam ad
exercitium perseveret , nihil est cui actus ille non
semper possit dici eadem libertate liber , quâ ab
initio liberæ determinationis liber fuit. Ad elu-
cidationem addit verba S. Augustini dicentis de *L. 3. de lib.*
beatis : *Deum perpetuâ justitiae tenendæ volun-* *arb. c. 5.*
tate promerentur.

Hinc liquidò fluit , quod sola status ratio Jan-
senio visa sit meriti ac demeriti conditionem sub-
ruere , non necessitas voluntaria quantâlibet
immutabilitate & inevitabilitate constricta. Ac
proindè si viatores necessitarentur ad bonum

326 LIBER QUARTUS

v.g. ad diligendum Deum sicut beati; vel ad non diligendum; sicut damnati; nihil merito demeritoque deficeret, eò quod decesset coactio, & voluntas non abesset.

SECTIO III.

Quod sola coactio Iansenio visa sit officere libertati ad meritum demeritumque requisitæ probatur ex Argumentis S. Augustini, quibus utitur.

L. 1 cap. imp.
cap. 102. **T**otus est Jansenius in eō, ut probet libertatem meritoriam Argumentis, quibus Augustinus impetrat Pelagianos. Pelagianos enim inter & Augustinum nulla fuit concertatio de libertate à meritō vel demeritō abstrahente vel impertinente, sed reverā pertinente & requisitā. Pelagiani per gratiam necessitantem, ut rebantur esse, merita convelli, & per gratiæ necessitatem, si quandō abesset, demerita asserebant everti. Hinc ea Juliani objectio: *Si liberum ante ad bonum non fuit, & factum est post baptismum liberum, ut malum facere non possit; numquam quidem ei affuit libertas: & probatur sine REATU ante peccasse, & postea sine cura sanctitatis gloriam possidere.*

Similiter Pelagius necessitatem velut eversivam reatus sive demeriti objicit Augustino lib. de nat. & grat. c. 30. *Quomodo Deo pro illius peccati reatu subditus esse poterit, quod suum non esse cognoverit? suum enim non est, si necessarium est. Et si voluntarium est, vitari potest.*

Et quām frequenter Julianus, ut per necessitatem peccati naturam evertat, Augustino propriam definitionem intorquet: *Et undē liberum est*

DE PROPOSITIONE III. 327

est abstinere? Si non imputat *Justitia* nisi unde libera est abstinere & ante baptismum necessitas mali (quoniam voluntas sicut dixisti ad faciendum bonum non est libera, perque hoc agere non potest nisi malum) ab infamia mali ipsa quam patitur necessitate defenditur.

Jansenius verò existimat Augustinum pro asserenda libertate, utique ad *meritum* & *demeritum*, *necessaria*, nihil reposuisse nisi libertatem essentialiem, id est à coactione liberam & in malis, & in bonis; sicut Deus & beati non desinunt esse liberi in bono, licet ab ejus amore cesse non possint. Comparat enim Augustinus, inquit Jansenius, illam voluntatem, quā Deus se negare non potest cum voluntate obdurata peccatorum, qui non possunt credere, quia firmiter nolunt.,, sicut ergo quod Dominus seipsum negare non potest, laus est voluntatis divinae, ita quod illi non poterant credere culpa est voluntatis humanae. Nempe utraque voluntas est, inquit Jansenius, et si per seipsum neutra possit ullà ratione mutari. Adeò quae et si tam immutabilis esset viatorum voluntas in mala, quam est damnatorum, vel beatorum ad bonum, culpa esset, vel laus digna meriti gloriae.

Confirmatur hoc ex lib. 7. de grat. Christi Salv. ubi Jansenius refert Juliani sententiam: *Libertas arbitrij in admittendi & abstinendi à peccato possibilitate consistit.* Quod ex Pelagio preceptore hausit qui in fidei suæ libello dixit: *Nos verò dicimus hominem semper & peccare & non peccare posse, ut semper nos liberi confitemur esse arbitrij.* ,,, Sententiam istam velut fortissimam, & erroris Pelagiani nidam sèpè & acerrimè refutavit Augustinus, inquit Jansenius, & asseveranter docet ad liberi arbitrii libertatem (de quā erat quæstio scilicet ad peccandum) non esse necessariam

L. 6. de Gr.
Christ. c. 17.
pag. 638.

8. August.
Tract 53.
in Ioan.

328 LIBER QUARTUS

niam illam ad uirumque contrariorum bonum scilicet atque malum iudicem. Center ergo Jansenius pelagiani erroris nidum esse ab Augustinô eversum. ut liberi simus arbitrii nempè ad meritum demeritumque requisiti, hominem peccare & non peccare posse; item: in admittendi & abstinendi à peccato possibilitate confidere libertatem arbitrii. Ac per consequens jansenius admittendi, & abstinendi à peccato possibilitatem in statu naturæ lapsæ ad peccandum necessariam esse negavit.

Consimiliter libro 8 cap. 5 docet Augustinum adversus criminatores eversæ per necessitatem libertatis, utique ad meritum demeritumque requisitiæ, numquam ad libertatem contradictionis convolasse, sed ad essentialē in eo sitam, quod voluntas velit, & non cogatur. Et cap. 6. Istan quam diximus unicam gratiæ cum liberâ voluntate conciliationem ab ipso agnitam probatam traditam esse... semper enim hoc unum intuetur, ne solus aut gratia totum opus sine nostrò consensu ac voluntate nobisque in ritis quasi cogendo efficeretur videatur. Nam ad prædictas Pelagianorum querimonias allatamque à se concordiam respicit quando dicit,, Neque enim voluntatis arbitrium ideo tollitur, quia juvatur, sed ideo juvatur, quia non tollitur,, hoc est, quia & ipsa voluntas vult & agit inquit Jansenius, & cap. 8. in hoc unicō concordiam gratiæ & liberæ voluntatis ab ipso statui, quod arbitrium non instar trunii racet, aut cogatur in ritum... quando enim volens facit tunc est opus bonum. Et cap. 9. ad obiectiones Pelagianorum de necessitate ad malum concupiscentiâ Augustinum non aliquid respondisse quām quod in malam voluntatem libens vergit.. quod ipsi mērē homines voluntate committant. Objicit sibi Jansenius: sed quomodo voluntas nostra libera est

ad

pag. 828.

pag. 832.

Aut. ep. 89.
ad Hil.Aug. 1. de
Grat. & lib.
arb. c 12.
pag. 843.

ibid.

DE PROPOSITIONE III. 329

ad peccandum & non peccandum si solum eatenius
libero peccatur arbitriò , quia homo peccatò delecta-
tur , atque ideo suâ voluntate delinquit ? Responde-
bit Augustinus , se nihil omnino de tali indifferentia
libertate esse sollicitum , sed eatenius liberam
esse , ut ibidem dicit , quia est libera à justitiâ , hoc
est quia arbitrium non impeditur à justitiâ , quin
ipsummet voluptate peccandi delectatum propriâ
suâ voluntate peccat . Ergo Augustinus non fuit
sollicitus pro libertate indifferentiæ in ordine ad
peccatum seu demeritum , utpote solâ essentiali
libertate contentus , id est voluntate , ut præten-
dit Jansenius . Ergo & ipse idem sentit .

SECTIO IV.

*Quod libertas contradictionis imperti-
nens visa sit Iansenio ad meritum
& demeritum ex variis aliis
Testimoniis comprobatur.*

Cum Jansenius de eâ libertate differat , de
quâ Augustinus , & hic contrà Pelagianos
depugnet causantes meritum demeritumque
eversum iri deficiente libertate contradictionis ,
Augustinus hanc contradictionis libertatem mi-
nimè curaverit , ut vult Jansenius , optimâ con-
secutionis lege fluit , nec Jansenium eam cu-
rasse . Itaque quid de illâ Augustinum sensisse
autemet , iterum videamus . Quæ concludendi Ians. l. 8. de
ratio , inquit , in Augustini scriptis ita perspicua est Grat. Christ.
totiesque frequentata , ac tantum silentium istius in cap. 9.
differentiæ contradictionis tamquam libertati ne pag. 84s.
cessariæ , de qua nunc vehemens disceptatio est , ut
ad salvandam arbitrij libertatem sub gratia num-
quam eam vel semel adhibuerit in universis suis

330 LIBER QUARTUS

adversus Pelagianos lucubrationibus : ut merito suscipiari aliquis possit istam libertatis rationem , de qua tantopore contenditur , esse mera Philosophiae fætum , & à nullis antiquis gratiæ defensoribus , Augustino , Prospero Fulgentio sub nomine libertatis arbitrij proguagnatam , requisitam , agnitam fuisse . Quantum hallucinetur Jansenius in Argumentorum dilutione planum fiet .

L. 4. de statu Item : Nihil omnino curat , sed ei abundè satis natura lapsa est , quod peccator sciens & prudens plenà voluntate feratur in malum .
cap. 24.

pag. 662. Vehementius contradictionis libertatem despuit ipse Jansenius dum sic audet , & effert :
L. 6. de Grat. Nullam immutabilitatis , inevitabilitatis ... sed
Chr. c. 38. pag. 731. solam coactionis necessitatem libertati repugnare .

L. 3. c. 6. Quod simili expressione rursum infarcit , quod sola necessitas ille violenta sub qua arbitrium premitur atque COGITUR , seu necessitas COACTIONIS libertati arbitrij adversetur . In id collineat totò hoc capite . Ex quibus elicetur juxta Jansenium hoc esse Augustino liberam , quod voluntarium . Nullis igitur meritis bonis repugnaret , si daretur viatoriis inevitabilis necessitas boni , qualis beatis convenit . Nulla necessitas immutabilis mali , qualis dæmonibus adjacet , demeritum everteret malum . Et hoc damnata propositio Janseniana asleverat .

L. 6. c. 28. Sed ne solus ita sentire videatur Jansenius Scholasticos adsciscit sibi concinente . 1. Richardum de media villa dicentem : necessitatem qua est ex perfectione bonitatis non tollere rationem MERITI , dummodo ABSIT COACTIO .

cap. 29. 2. Thomam de Argentina qui Agens de libertate Christi ita quoque fatur : Quamvis necessitas coactionis tollat rationem meriti , necessitas tamen immutabilitatis proveniens ex perfectione virtutis non tollit rationem meriti , sed auget .

SEC-

DE PROPOSITIONE III. 331
SECTIO V.

*Vindiciae Jansenium ab errore tertiae
Propositionis excusantes diffantur.*

Etò vindiciæ collineant istæ, ut probent Jansenium non attigisse rationem meriti aut demeriti; sed solummodo Libertatis essentiam, cui officit sola violentia seu coactio, non necessitas immutabilis modò sit voluntaria, prout in beatis & damnatis videre est, quorum libertati Jansenius componit viatorum libertatem, dum agit contrà Scholasticos libertatem contradicitionis requirentes, non tam ad essentiam libertatis, quam ad libertatem meritoriam & demeritoriam in statu naturæ lapsæ. Itaque sit pro Jansenio

ARGUMENTUM I.

*Refutatoris Epist. Leod. Defensoris &^{ad Prop. 3.}
Authoritatis Ecclesiæ,*

NUquam in Jansenio extat tertia proposicio.
RESPONSIo.

QUoad sensum obvium non modò extat, sed & emicat, & sui splendore vel cœcuentes perstringit. Agit namque Jansenius, ut claret ex ante-dictis, de libertate, de quâ Augustinus cum Pelagianis, qui à meritô demeritôque non abstraxérunt, sed utrumque ursêrunt. Agit Jansenius de libertate, de quâ Scholastici sui temporis: hi verò ad merita & peccata oculos intendérunt. Alioquin sterilis admodum erat illa quæstio, & Jansenii ingenio ac labore indigna, num ad libertatem essentiale, sed ad meritum demeritumque hujus vitæ prorsus adiaphoram & impertinentem, requireretur indifferentia sive Moliniana, sive Thomistica in

332 LIBER QUARTUS

in sensu diviso, quam vocant contradictionis. Ut ut sit, sat exerte Jansenius eam non curandam, nec ab Augustino curatam enuntiavit, dum nusquam in Augustini scriptis adversus Pelagianos illius memoriam recolit; imò meræ Philosophiæ fœtum baptizavit. Quis enim ambigat de libertate meritoria & demeritoria Augustino cum Pelagianos conflictum fuisse? Num ergò Jansenius ipse Magistrum suum ultrò dimiserit, ut libertatem contradictionis in pretio haberet, quam Augustinum afferit contrà criminatores eversæ libertatis, id est, Pelagianos, nec requisivisse nec agnovisse? Quod Jansenius de adversariis suis olim pronuntiavit, id Jansenii defensoribus regero: *Vel Cœcus est qui non videat, vel nimium contentiosus qui dissentiat*, propositionem tertiam apud Jansenium extare. Extat namque non muta, sed disertè se prodit per varia illius monumenta & argumenta. Inanis est ergò purgatio, quâ dicitur Jansenius ad libertatem essentialē, quæ cum deliberatâ voluntate coincidit, non requisivisse libertatem à necessitate, sed non negasse libertati accidentalē, cum ipse Jansenius accidentalem quam dari admittit, neget requiri, imò ad meritum censeat impertinentē, non curandam.

ARGUMENTUM II.

pag. 122.

OMNINO docet Jansenius libertatem expertem necessitatis immutabilis voluntariæ esse in hoc statu, item operari eam, ad utrumque indifferentem esse, ut actus verè sit liber, eā libertate quam in hominibus viatoribus requirit, hoc est, accidentariā.

RESPONSI O.

LONGO intervallō dissident, libertatem expertem necessitatis in hoc statu esse, indifferentem dari, & accidentalem; & ad merendum & demeren-

DE PROPOSITIONE II. 333

rendum eam non requiri, & velut impertinentem non esse considerandam. Jansenius autem istam accidentariam ab Augustino afferit numquam in subsidium meritoriae libertatis fuisse adscitam, dum à Pelagianis arietaretur ipsa merendi & demerendi libertas; eò quod Augustinum cum Catholica Ecclesia dicerent necessitatem invehere. Imò accidentariam libertatem dicit esse *Philosophie foetum gratiae defensoribus incognitum*. Si Jansenio libertas accidentaria necessaria censetur ad meritum, cur eam dicit minimè curandam? cur ab Augustino contrà hostes necessitatis non agnitam? Num Jansenio arma patuere, quæ Augustinum latuisse asseverat? Nisi dicat frivolum de libertatis essentiâ, ad causam meriti impertinente, Augustinum inter & Pelagianos exarsisse controversiam, pro quâ dirimendâ Augustinus asylum assumpserit, voluntatem incoactam & violentiæ expertem.

ARGUMENTUM III.

Quod vero dicat: in eo sitam esse generaliter libertatem, iidem Patres perneganit, nihil aliud significat, quam ad essentiam libertatis generaliter non spectare, ut illius necessitatis expers sit.

RESPONSI O.

Hoc est dicere Jansenium tam vasto molimente operam lusisse defendendo libertatem essentialem accidentis non esse indigam; sed ut meritoria foret ac demeritoria accidentis adminiculô fulciendam. Quis amabo, Jansenio super eo bella ciéret, si ad meritum utrumque indifferentiam posceret contradictionis saltem Thomisticam; & contenderet essentiam libertatis prout à merito abstrahit, accidentariam minimè efflagitare? Philosophorum vel nemo acciden-

334 LIBER QUARTUS

cidentia ad subjectorum essentiam vendicavit, nec vendicabit umquam. Nimirum sterilis est ea quæstio, quæ sit essentia, & quod accidens libertatis, nisi meriti ratio habeatur, quam ut tam præclara fatiget ingenia. Indignum quoque Sanctis Patribus hanc litem adscribere usqueadè iniùtilem, ut vel ipsi adversarij facile manus concessissent in hujusmodi essentiam libertatis, modò obtinuissent accidentalem esse necessariam ad meritum demeritumque, nimirum contrarietatis atque contradictionis. Non tam essentiam libertatis, quam libertatem ad merendum necessariam ceu necessitate gratiæ ever-sam ultum ibant. Et tamen, si fides Jansenio, ad accidentalem libertatem Augustinus, Prosper, vel Fulgentius numquam refugere; sed ad solam essentialem. Censet ergo Jansenius hanc visam Patribus his velut sufficientem merito vindicando, afferendoque.

ARGUMENTUM IIII.

Loquitur Jansenius de libertate generatim accepta, ut etiam comprehendat libertatem essentialem, quod cum Jansenio docent omnes Theologi.

RESPONSI O.

Plus dicit & audet Jansenius quam omnes Scholastici. Nam, quod hi non præstant, hic docet; nempe accidentalem uti libertati, ita merito esse accidentalem. Quod confirmare nititur exemplô beatorum, damnatorumque, imò meritô Christi Salvatoris, nec non argumentis Augustini, qui contrà impugnatores etiam meritorum acerrimè decertavit; quem tamen ait accidentariæ libertatis, hoc est, contradictionis, pro stibiliendô meritô sive ante gratiam, sive sub gratiâ, numquam meminisse, ut satiatissimè suprà demonstratum est. Nec

DE PROPOSITIONE H. 335

Nec est quod regeras, Augustinum, dum contrà hos ageret, libertatis accidentalis præsidium non suscepisse, quia infrà patebit id esse à veritate alienissimum. Dum namque libertas essentialis pulsaretur à Pelagianis objicentibus fatalē gratiæ necessitatem, ostendit eam non esse, quia gratia facit volentem. Quod huic arguento sat erat. Cum verò concupiscentiam objectabant pariter velut Manichæa necessitate ad malum compellentem, respondit eam non cogere sed allicere sed sollicitare ut vitium naturæ, nec quemquam ei succumbere nisi suopte marte victum, id est libentem, volentem. Et hoc huic assulti sufficiebat.

Ubi verò Pelagius, Cœlestiusque contrà peccandi necessitatem, quam velut immutabilem autumant, objectant: *Si voluntarium est, vitari posset; aut si necessarium est voluntarium non est, &c.* Tum ad alia se convertit arma gratiæ ac liberi arbitrij. Defensor inclitus, negatque illam, quam confingunt, veram, hoc est, peccandi inevitabilem necessitatem; taciteque consentit, si omnino cavéri peccatum non posset, sine culpa ei cederetur. Quidquid sit de aliâ, quam in peccatoribus desertis comminiscitur, inferioris longè ordinis necessitate. Nam & hanc ipsam Jansenius à libertate contradictionis non esse extorrem, in sensu diviso, non inficiatur. Ut proinde neque ex illa necessitate, licet durius sonet, valeat argumentum procudi pro istâ immutabili necessitate, quam docet Jansenius voluntati non formidandam.

ARGUMENTUM V.

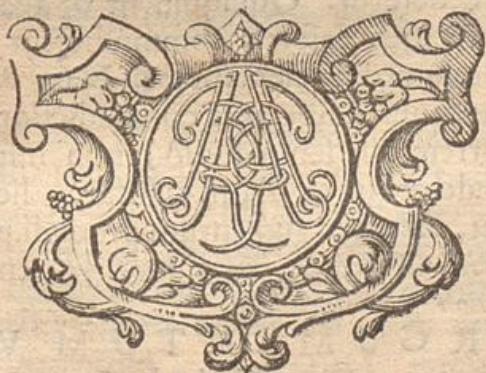
Ex Palladio.

Jansenius indifferentiam Thomisticam sensus diversi tamquam ab hoc naturæ lapsæ statu indi- Spongia
Notarum.
vulsa multoties admisit, & præcipue lib. 8. c. 20. cap. 17.

RE-

336 LIBER QUARTUS
R E S P O N S I O.

Hoc in Anteceßum liberâ manu dedimus.
Aliud autem est, indifferentiam illam na-
turæ lapsæ esse individualis; aliud, ad merendum
esse requisitam. Primum Jansenius negare nec
voluit, nec potuit. Secundum verò pernegasse
affatim vilus est in libris de *Statu naturæ lapsæ*, & *de Grat. Christi Salvatoris*. Nam omni-
bus machinis subruere molitur necessitatem in-
differentiæ, eò quod censebat Augustinum con-
trà inimicos suos ad eam non confugisse, sed
solâ voluntate incoactâ sese tuitum. Nam sive
essent sub gracia, ostendebat neminem trahi in-
vitum; sive ante gratiam, neminem peccare no-
lentem. Non itaque purgat Jansenium, quod
indifferentiam in hoc statu Thomisticam sem-
per adesse consentiat, modò eam ad meriti &
demeriti causam cœu adiaphoram adjiciat. Nam
& Pelagius aliquandò admisit adesse gratiam,
sed per hoc errare non destitit, dum eam ne-
cessariam pernegavit.

C A-